

HORDALAND FYLKESKOMMUNE
Saknr. 200306864 Dok.nr. 23
24 SEPT. 2004
Arkivnr. 027 Saksh. M708
Eksp.
U.off.

UD

UTENRIKSDEPARTEMENTET

Referat

Tilstede: Se vedlagte liste
Møtedato: 2. juni 2004
Møteleder: Statssekretær Andres Eira, sak 1 - 3, Statssekretær Traavik, sak 4 - 6
Referent: Kristin Hveem Thorvildsen/Odd Godal, KRD
Dato: 16.06.2004
Saksnr.: 2001/03038 - VI

Oppsummering fra Europapolitisk lokal- og regionalforum 2. juni 2004

Statssekretærene Traavik (UD) og Eira (KR) leder møtene i Europapolitisk lokal- og regionalforum. Forumet ble konstituert 9. desember i fjor, og finner sted på halvårlig basis. Møtet 2. juni fant sted i Oslo.

- *Tjenester av allmenn betydning:* I Kommisjonens nylig fremlagte hvitbok går man på nåværende tidspunkt ikke inn for et felles rammedirektiv på europeisk nivå, men ønsker å fortsette den sektorvise tilnærmingen. Eventuelle konkrete norske oppfølgingstiltak vil bli vurdert av NHD i nær fremtid, i samråd med andre relevante departementer. Innspill fra lokalt og regionalt nivå ønskelig. Sistnevnte opptatt av at nærhetsprinsippet ivaretas/styrkes.
- *EUs nye regionalpolitikk:* Lokalt og regionalt nivå er tilfreds med at territorielt samarbeid er foreslått som eget målområde i Kommisjonens forslag til ny regionalpolitikk. Interreg bevilgninger på norsk side er viktig for deltagelse.
- Når det gjelder forslag til nytt *regionalpolitisk statsstøtte-regelverk*, er man fornøyd med at bl.a. befolkningstetthets-kriteriet videreføres og at det nå også åpnes for andre former for driftsstøtte i arktiske områder med løpende befolknings-nedgang. Dette kan gi grunnlag for videreføring av differensiert arbeidsgiveravgift. Opptatt av hva som defineres som "arktisk område", frykt for at bl.a. Nordland faller utenfor. Norske innspill til Kommisjonen innen 1. juli d.å.
- *EØS-finansieringsordningene:* Hovedoppgave fremover å spre mest mulig informasjon om ordningene til alle sektorer og myndighetsnivåer i mottakerlandene. Ønskelig med hjelp fra forumets medlemmer og deres nettverk til dette.

- **Betydelig etterspørsel i flere av mottakerlandene etter den erfaring og kompetanse norske lokale og regionale myndigheter besitter. KS' kartlegging av denne kompetansen et nyttig hjelpemiddel.**
- **Nordområdemeldingen: Lokalt og regionalt nivå svært tilfreds med at nordområdeproblematikken blir satt på den politiske dagsorden. Sametinget fornøyd med at NOU 2003:32 Mot nord hadde bred omtale av urfolks interesser.**

1. Godkjennelse av referat

Referatet fra forrige møte i forumet (9. desember 2003) ble godkjent uten kommentarer.

2. Tjenester av allmenn betydning¹

KS leder, Halvdan Skard, viste innledningsvis til at det i utgangspunktet er vanskelig å definere begrepet tjenester av allmenn betydning. I praksis dreier dette seg om velferdstjenester. I nordiske land har offentlig sektor et stort ansvar for slike tjenester. Et rammedirektiv fra EU på dette området vil derfor berøre oss i sterk grad. I deler av Norge har vi få alternative markeder/tilbydere av slike tjenester, noe som gjør situasjonen litt annerledes i Norge enn i andre europeiske land.

I Kommisjonens nylig fremlagte hvitbok om tjenester av allmenn betydning går man foreløpig ikke inn for et generelt rammeverk på europeisk nivå, men ønsker å fortsette den sektorvise tilnærmingen. I hvitboken defineres en rekke prinsipper/retningslinjer, som f.eks. nødvendigheten av et høyt kvalitetsnivå, sikkerhet, og evaluering av tjenestene.

Skard påpekte avslutningsvis at det var et ønske fra lokalt og regionalt hold at man fikk en EU/EØS-plattform á la EUs regionkomité.

Statssekretær Oluf Ulseth viste innledningsvis til at en stor del av den europeiske velferden kanaliseres via tjenestesektoren, og at behovet for å utrede en eventuell felles europeisk regulering av denne sektoren var årsaken til at Kommisjonen la frem en *grønnbok* om tjenester av allmenn betydning i fjor. En belysning av rolle- og kompetansefordelingen mellom Kommisjonen og medlemslandene på området var nødvendig. Grønnboken anla et bredt perspektiv, og reiste en rekke spørsmål, bl.a. om et rammedirektiv var nødvendig for tjenester av allmenn interesse. Norske synspunkter på grønnboken, basert på en bred høring, er tidligere oversendt EU-kommisjonen.

---

¹ NHD, som tidligere har brukt begrepet "tjenester i allmennhetens interesse", har kommet frem til at "tjenester av allmenn betydning" skal brukes, da dette er det offisielle begrepet som fremgår av EØS-avtalens art. 59.

Den påfølgende *hvitboken*, publisert i mai i år, oppsummerer Kommisjonens synspunkter bl.a. basert på høringsuttalelsene til grønnboken.. Bl.a. fastslås at medlemsstatene har et handlingsrom når det gjelder å definere f.eks. kvalitet og omfang av ulike tjenester. Som Skard var inne på, konkluderes det bl.a. med at det ikke er aktuelt å foreslå et felles europeisk regelverk for slike tjenester nå. I stedet vil en fortsatt arbeide med å vurdere behovet for regulering på sektornivå på områder som er av grenseoverskridende karakter. Kommisjonen vil imidlertid foreta en løpende vurdering av behovet for et rammedirektiv.

Spørsmålet om *statsstøtte* og hvordan dette slår inn i forhold til tjenester av allmenn betydning er et viktig spørsmål. Ulseth viste til den såkalte Altmarkdommen (EF-domstolen 2003), som slår fast at det ikke er statsstøtte å kompensere en tjenesteutøver for de faktiske kostnadene ved å tilby en tjeneste som ellers ikke ville vært lønnsom. Kommisjonen mener imidlertid det er behov for nærmere klargjøring av de konkrete implikasjonene av dommen.

Ulseth viste avslutningsvis til det såkalte *tjenstedirektivet*, Kommisjonens forslag til direktiv for tjenester i det indre marked som ble fremlagt i januar i år. Enkelte koblinger mellom dette direktivet og tjenester av allmenn betydning er blitt gjort, men tjenstedirektivet endrer ikke rettstilstanden for tjenester av allmenn betydning. Diskusjonen rundt sistnevnte dreier seg i første rekke om ansvarsdelingen mellom Kommisjonen og medlemsstatene og forholdet mellom sektorspesifikt regelverk og eventuelle behov for felles regler knyttet til slike tjenester. Formålet med tjenstedirektivet er å fjerne hindringer for grenseoverskridende tjenesteyting innenfor det indre marked og hindringer for etableringer. Tjenstedirektivet liberaliserer imidlertid ikke nye sektorer og påvirker ikke medlemsstatenes mulighet til selv å avgjøre organisering og finansiering av tjenester av allmenn betydning.

I den etterfølgende debatten la flere av forumets medlemmer vekt på følgende: i) saksområdet er svært komplekst, ii) nærhetsprinsippet må respekteres, iii) fortsatt eller styrket handlefrihet for lokalt og regionalt nivå, viktig med grensedraging mellom ansvarsområdet til hhv. sentralt og lokalt/regionalt nivå.

Fylkesordfører Arne Øren, Østfold fylkeskommune, understreket betydningen av at lokalt og regionalt nivå bruker de relevante europeiske paraplyorganisasjonene til å fremme sine interesser overfor EU.

Som svar på Ørens spørsmål om hva som blir gjort fra norske myndigheters side for å følge opp Kommisjonens behandling av tjenester av allmenn betydning, viste Ulseth til at dette ikke er ferdig vurdert på norsk side, men at man følger aktivt med på debatten i EU. Han viste til de tidligere omtalte norske merknadene til grønnboken, og lovet å komme tilbake til forumet når det forelå noe mer konkret mht. videre oppfølging på området.

Odd Arild Kvaløy, Rogaland fylkeskommune, viste til at Kommisjonen bare har satt spørsmålet om et felles europeisk regelverk for tjenester av allmenn betydning ”på vent”. Han mente at det er viktig å stille spørsmål ved hvordan anbuds- og konkurranseutsettingsproblematikken vil påvirke det videre arbeidet på tjenestesektoren.

Oddleif Olavsén, Nordland fylkeskommune understreket at diskusjonen rundt tjenester av allmenn betydning bør være så åpen og bred som mulig. Han viste til at Norge er en av de mest sentralistisk styrte statene i Europa, og mente at det kunne være positivt med noe mer liberalisering.

Statssekretær Eira viste til at kommersialisering/konkurranseutsetting ikke trenger å bryte med nærhetsprinsippet. Det avgjøres på lokalt/regionalt nivå hva og hvordan ting skal produseres. Det er også viktig at regelverket innrettes nøytralt slik at det ikke påvirker måten tjenester produseres på.

Statssekretær Ulseth viste avslutningsvis til at mye av diskusjonen rundt tjenester av allmenn betydning egentlig hører hjemme i WTO eller i diskusjonen rundt Kommisjonens forslag til tjenstedirektiv. Det gjaldt også for dagens diskusjon. Han understreket at NHD til enhver tid var mottagelig for innspill fra forumets medlemmer.

Statssekretær Eira avsluttet med å vise til at forumet og kontaktgruppen vil fortsette dialogen rundt dette temaet. Han understreket også at det ikke er noe i veien for at KS, som hadde uttrykt ønske om å bli trukket inn i f.eks. diskusjonen om statsstøtte, selv tar initiativ overfor departementene og ber om møte/kommer med innspill om temaer de er spesielt opptatt av.

3. EUs nye regionalpolitikk

Fylkesordfører Gunn Marit Helgesen, Telemark fylkeskommune, tok i sitt innlegg utgangspunkt i posisjonene til i første rekke CPMR (Conference of Periherial Maritime Regions of Europe) og AER (Assembly of European Regions).

I forhold EU-kommisjonens samhörighetsrapport er CPMR særlig opptatt av at territorial samhörighet (territorial cohesion) nå er tatt på alvor av Kommisjonen og kommet inn som et viktig element i EUs fremtidige regionalpolitikk. Hun understreket her betydningen av at Kommisjonen så klart differensierer mellom regioner med ulikt behov med utgangspunkt i relativ fattigdom og konkurransekraft. Etter CPMRs syn vil også EU-utvidelsen representere en spesiell utfordring for områder med spesielle handikap.

Når det gjelder landbrukspolitikken vil CPMR støtte ”den andre pilaren” dvs. en utvikling mot områdebasert støtte i stedet for produksjonsstøtte. Man frykter

at landbruksstøtten vil gå på bekostning av regionalstøtten, og forventer en drakamp om dette innen EU.

I følge AER bør regionalt nivå involveres sterkere i beslutningsprosessene og i administrasjonen av støtteordningene enn det som er tilfelle nå. En forenkling av programmene vil også være hensiktsmessig.

Avslutningsvis viste Helgesen til den viktige rollen Interreg har spilt for norsk integrasjon i europeisk regionalpolitisk samarbeid, og for norsk regionalpolitikk. Norge er i dag en attraktiv partner når det gjelder regionalt samarbeid, og en av de "flinkeste i klassen" i Interreg-sammenheng. Territorielt samarbeid som det tredje målområdet i Kommisjonens forslag er derfor spesielt interessant for Norge. I lys av dette er det viktig å skape stabile økonomiske rammer for denne deltakelsen. Budsjettkutt vil være lite hensiktsmessig i så måte. Likeledes er det viktig å bl.a. få til en forenkling av administrasjonen av ordningen.

I sitt innlegg viste statssekretær Eira innledningsvis til at tiden nå er inne til å drøfte hva som skal være felles norske holdninger til Kommisjonens forslag til ny regionalpolitikk (Third Cohesion Report) og regionalpolitisk statsstøtteregulering (nylig fremlagt konsultasjonsnotat). I den forbindelse er forumet en viktig diskusjonsarena.

Med utgangspunkt i erfaringene fra de nåværende Interreg-programmene, ønsker Kommisjonen fortsatt å fremme integrasjon over landegrensene. Territorielt samarbeid foreslås nå som eget målområde, i tillegg til konvergens og konkurransekraft/sysselsetting. De norske interessene ligger i første rekke i førstnevnte målområde. Det er flere overordnede problemstillinger som må vurderes før man på norsk side tar endelig beslutning om deltakelse i den nye programperioden. De viktigste er vurdering av nytten av deltakelsen i disse programmene, omfanget av norsk deltakelse både fra nasjonalt og regionalt nivå, samt den geografiske og tematiske innretningen på de programmene der Norge deltar.

Når det gjaldt *regionalpolitisk statsstøtte*, viste Eira til at forslagene som ligger i konsultasjonsnotatet fra Kommisjonen langt på vei synes å imøtekomme norske interesser. Det gjelder særlig forslaget om å videreføre kriteriet om lav befolkningstetthet, som danner grunnlaget for å gi transportstøtte. Dessuten foreslås det at andre former for driftsstøtte enn transportstøtte vil kunne aksepteres i arktiske strøk med kontinuerlig befolkningsnedgang, noe som er helt nytt i forhold til tidligere, og som kan åpne for diskusjoner om differensiert arbeidsgiveravgift. Det er imidlertid fortsatt en del uklarheter og problemstillinger som må diskuteres, bl.a. hva som er en arktisk region og hva som menes med kontinuerlig befolkningsnedgang; hvilket område man på norsk side vil søke notifisert for befolkningskriteriet; samt dersom transportstøtteordningen videreføres - ønsker vi å foreta noen endring ved for eksempel å inkludere persontransport? Norge har frist til 1. juli d.å. til å komme med innspill til Kommisjonen. Denne muligheten vil man på norsk side selvsagt benytte.

Geir Knutson, Nordland fylkeskommune understreket at definisjonen av hva som er et arktisk område ville være svært viktig for Nordland, der "løpende" befolkningsnedgang er et stort problem. Han fryktet at fylket ville falle utenfor det arktiske området.

Flere av medlemmene, inkl. Oddvar Skaiaa, Aust-Agder fylkeskommune og Arne Øren, Østfold fylkeskommune understreket betydningen av Interreg for regionalt nivå, bl.a. for økt innovasjon og bedret regional konkurransekraft. Positive resultater kunne dokumenteres.

Anne Grete Strøm-Erichsen, Bergen kommune, viste til at regioninndelingen i Norge er utdatert og at enkelte ønsker å legge ned fylkeskommunen. Spørsmålet var hvordan dette ville påvirke norsk regionalpolitikk.

Statssekretær Eira avviste en eventuell kobling mellom fylkeskommunene og regionalpolitikken og ga uttrykk for at fylkeskommunen er ingen nødvendig forutsetning for å være med i utviklinga av regionalpolitikken i framtiden. Han understreket at argumentasjon som støtter differensiert arbeidsgiveravgift er viktig. Dette vil påvirke om og hvordan vi argumenterer for andre driftsstøtteordninger.

Når det gjelder avgrensning av arktisk område, er det flere elementer som er viktig å trekke inn i argumentasjonen. Den kumulative effekten av disse vil være viktig å understreke overfor Kommisjonen for å få gjennomslag for et størst mulig arktisk område, bl.a. faktorer som tilgjengelighet, lav befolkningstetthet, løpende befolkningsnedgang, arktisk klima, fjellområder, topografiske forhold, øyer m.m. Det er i nordisk sammenheng satt ned to ekspertgrupper for henholdsvis nytt regelverk for regionalpolitisk statsstøtte og for fremtidig territorielt samarbeid, som begge ledes av KRD, og som skal søke å samordne nordiske synspunkter/posisjoner i størst mulig grad.

Helgesen viste avslutningsvis til at det var sammenfall mellom de synspunktene som hadde kommet til uttrykk i forumet og synspunktene til CPMR, AER og BSSC. Interreg har gitt gode resultater og vært en viktig motivasjonsfaktor for såvel næringsliv som regionale og lokale myndigheter. Hun advarte imidlertid mot "swapping"-tankegangen, og understreket betydningen av sterke byregioner som motorer i regional utvikling.

4. EØS-finansieringsordningene

Statssekretær Traavik viste innledningsvis til at temaet sto på dagsorden på forrige møte i forumet, og at det utvilsomt vil bli en gjenganger på de neste møtene. I det pågående arbeidet er det blitt lagt vekt på å etablere gode rutiner og egnede strukturer for best mulig utnyttelse av midlene. Den første runden bilaterale møter med mottakerlandene er gjennomført, de enkelte lands

ønskemål og prioriteringer er kartlagt, og det tas sikte på slutføring av MOU'ene (grunnlagsdokumentene) i løpet av høsten. I dialogen med mottakerlandene er det også blitt lagt vekt på hvordan ordningene kan styrke det bilaterale samarbeidet med Norge.

En stor utfordring ligger i at EØS-finansieringsordningene, i likhet med EØS-avtalen, er lite kjent i mottakerlandene. Derfor vil en av hovedoppgavene fremover være å spre mest mulig informasjon om ordningene til alle sektorer og myndighetsnivåer i mottakerlandene. Statssekretæren minnet om at ordningene er mottakerstyrt, hvilket vil si at det vil være mottakerlandene selv som skal være ansvarlig for å prioritere, utvikle og gjennomføre prosjekter. I dette ligger at det ikke vil være mulig for norske aktører å søke UD direkte om midler til gjennomføring av prosjekter i mottakerlandene. Videre ble det igjen understreket at EØS-regelverket for offentlig innkjøp, statsstøtte og konkurranse må følges ved tildeling av midler.

For norske aktører vil det å ha en ekspertise som landene etterspør være avgjørende for at man skal kunne selge seg inn som partnere. Ovennevnte bilaterale konsultasjoner har vist at det i mange av mottakerlandene, bl.a. Polen og Baltikum, er betydelig etterspørsel etter den erfaring og kompetanse norske lokale og regionale myndigheter besitter. KS' kartlegging (sendt ut til forumets medlemmer før møtet) av denne kompetansen er et godt utgangspunkt for å spre informasjon om samarbeidsmuligheter for lokalt og regionalt nivå i Norge og mottakerlandene. Lett tilgjengelig informasjon er av avgjørende betydning i så måte.

Som et ledd i å spre informasjon om ordningene til ulike relevante aktører i mottakerlandene tas det sikte på å arrangere en konferanse i Warszawa i oktober d.å. Utvalgte norske representanter fra næringsliv, frivillige organisasjoner, lokale og regionale myndigheter m.m. vil bli invitert, og få mulighet til å møte sine polske motstykker. De norske representantene vil velges ut på basis av diskusjoner med bl.a. KS, NHO og forumet/ kontaktgruppen. Liknende arrangementer vil senere bli avholdt i andre mottakerland.

Fylkesordfører Torill Selsvold Nyborg (Hordaland fylkeskommune) viste i sitt innlegg bl.a. til det utstrakte samarbeidet på kultur- og utdanningsområdet som finner sted mellom Vestlandsrådets fire fylkeskommuner og lokalt/regionalt nivå i de baltiske land. Norske fylkeskommuner og kommuner har etterhvert opparbeidet seg svært mye erfaring og kompetanse innenfor flere områder, ikke minst gjennom deltakelse i Interreg, og bør søke å danne brede partnerskap med mottakerlandene med sikte på å få frem kvalitetsprosjekter.

Fylkesordfører Arne Øren (Østfold fylkeskommune) viste til at de aller fleste av mottakerlandene er svært sentralstyrte, og at det i den sammenheng er viktig å sikre at lokalt/regionalt nivå i disse landene får tilgang på all nødvendig

informasjon om ordningene, gjennom bl.a. bruk av "munn-til-munn-metoden". Her vil norsk lokalt/regionalt nivå kunne bidra.

På spørsmål fra fylkesordfører Gunn Marit Helgesen (Telemark fylkeskommune) om UD kunne utvikle en mal for informasjon om ordningene til aktører på forskjellig nivå, viste prosjektleder Ingrid Schulerud, UD til at det fortløpende vil bli utarbeidet ny informasjon, men at det allerede ligger et tosidert notat, på norsk og engelsk, om ordningene på Europaportalen (<http://odin.dep.no/europaportalen/eøs-finansieringsordningene>). I tillegg vil det bli lagt ut Power Point-presentasjoner, samt mer informasjon om regelverk og søknadsprosessen (inkl. søknadsskjema). Hun noterte seg Helgesens ønske om å gjøre det skriftlige materialet så "folkelig" som mulig i lys av ordningenes relativt kompliserte natur.

Under oppsummeringen viste statssekretær Traavik igjen til at den største utfordringen var å gjøre ordningene kjent på lokalt og regionalt nivå. Når det gjaldt henvisningene fra flere av forumets medlemmer til den høye prislappen, understreket han at Norge har et medansvar for å sikre stabilitet i Europa. I tillegg har Norge en egeninteresse i et stort og velfungerende europeisk marked.

5. Nordområdemeldingen

Statssekretær Traavik viste innledningsvis til at stortingsmeldingen om norsk nordområdepolitikk ikke vil bli ferdig før til høsten, sannsynligvis i oktober. Bakgrunnen for at arbeidet med en slik melding ble igangsatt, var behovet for et sterkere og mer helhetlig fokus på nordområdene. En ny situasjon, nye muligheter og utfordringer krevde en gjennomgang av norsk nordområdepolitikk. Nordområdene er ikke lenger en sikkerhetspolitisk arena, men arena for et bredt samarbeid. Nye økonomiske drivkrefter og teknologisk utvikling åpner for nye muligheter, særlig når det gjelder utvinning av energiressursene i arktiske strøk. Forvaltningen av ressursene krever tett samarbeid, i første rekke med Russland. Russisk oljeindustri er nå blitt en selvstendig økonomisk faktor på russisk side. Utfordringene knyttet til klimaendringer og langtransportert forurensning må løses multilateralt.

Meldingen ser utviklingen i ulike sektorer som fisk, energi, og miljø, i sammenheng, og trekker et riss av totaliteten. Man søker å oppnå en bredere forståelse for hovedoppgavene i nord og behovet for en helhetlig politikk. Konkrete forslag til tiltak legges frem. Det er nødvendig med en bedre koordinering på nasjonalt, regionalt og lokalt plan. Næringslivet og de frivillige organisasjonene må involveres aktivt i arbeidet. Viktig å huske at nordområdeproblematikken er et nasjonalt anliggende. Statssekretær Traavik understreket også at en av hovedutfordringene var å forankre nordområdepolitikken bedre i europapolitikken. Norge kan ikke hanske med de

store oppgavene i nord alene. Russland vil selvsagt være en viktig bilateral partner, men viktig at problematikken settes inn i en bredere sammenheng, ref. nordlig dimensjon. I tillegg må problematikken inkluderes i den løpende dialog med USA og Canada. Statssekretæren understreket imidlertid at det ikke er lagt opp til omfattende budsjettmessige endringer eller uttelling i forbindelse med meldingen.

I sitt innlegg om nordområdeproblematikken viste Sametingsrepresentant Geir Tommy Pedersen til Arktisk Råds rapport om miljøproblemene i nord. Rapporten ble offentliggjort under Arktisk Råds ministerkonferanse i november i fjor, og funnene var tildels dramatiske. Utviklingen og endringene skjedde mye raskere enn forventet. På Sametingets side var man veldig fornøyd over at Regjeringen hadde tatt initiativ til nordområdemeldingen.

Fylkesrådsleder Geir Knutson, Nordland fylkeskommune, innledet med å sterkt beklage at 10 av 11 av KS' representanter i forumet forlot møtet da nordområdemeldingen kom på dagsorden, og spurte om dette var et uttrykk for sentralstyrets prioritering. Han understreket at nordområdene er et nasjonalt anliggende og ikke noe som bare angår de nordligste fylkene. Dette ble umiddelbart fulgt opp av fylkesordfører Arne Øren, Østfold fylkeskommune, som viste til at KS representerer fylkeskommuner og kommuner, og skal ikke forlate et viktig dialogmøte som dette før det er slutt. Det nytter ikke å beramme et sentralstyremøte parallellt med forumet, når sistnevntes dagsorden og tidsplan har vært kjent i lang tid på forhånd.

I forhold til nordområdearbeidet understreket Knutson at regionalt nivå var skuffet over manglende invitasjon til deltakelse i Orheim-utvalget og utarbeidelsen av NOU 2003:32 Mot nord. Landsdelsutvalget hadde nå tatt initiativ til å utarbeide et "regionalpolitisk supplement" til den varslede stortingsmelding, ført i pennen av Barentssekretariatet. De var imidlertid fornøyd med at Orheim-utvalgets anbefaling om en sterkere prioritering av Arktisk Råd på bekostning av Barentssamarbeidet ikke ville bli fulgt opp i meldingen. Sistnevnte, som i sin tid var et fredsinitiativ, var i dag en arena for et bredt samarbeid, bl.a. innenfor næringsliv og kultur.

Statssekretær Traavik understreket at det ikke var noe problem for UD at LU og Barentssekretariatet utarbeidet et supplement til meldingen, og at det sikkert ville bli et viktig innspill til diskusjonen rundt nordområdepolitikken. Det var imidlertid viktig at det her ble trukket klare skillelinjer mellom sentrale myndigheter og LU/fylkeskommunene. Til kritikken rundt manglende deltakelse i Orheim-utvalget, viste statssekretæren til at utvalget hadde vært et ekspertpanel, ikke et partssammensatt utvalg. Flere samiske representanter hadde vært med i utvalget, men i egenskap av eksperter.

Pedersen viste avslutningsvis til at svært mange temaer knyttet til nordområdeproblematikken kunne være interessante å diskutere i forumet. Dette gjaldt eksempelvis situasjonen i Nordvest-Russland/ Russland, urfolksproblematikken og den dramatiske utviklingen på miljøområdet.

Statssekretær Traavik foreslo å sette nordområdene på dagsorden også på neste møte i forumet. Da ville nordområdemeldingen være fremlagt, og debatten godt i gang. Det kunne også være interessant å få Arktisk Råd til å redegjøre for de tidligere omtalte dramatiske miljøfunnene i nord.

6. Eventuelt

Statssekretær Eira gjorde oppmerksom på følgende:

- I forbindelse med det norske formannskapet i Europarådet vil det bli avholdt en konferanse 30. september – 1. oktober i Oslo med tittelen ”Strengthening local democracy and democratic participation in a changing world”. (Informasjonsark om konferansen ble delt ut til forumets medlemmer under møtet.)
- KRD planlegger en konferanse om EUs fremtidige regionalpolitikk til høsten (oktober/november).
- Kontaktgruppen har utarbeidet et utkast til kommunikasjons- og mediestrategi for forumet og kontaktgruppen. Utkastet vil i nær fremtid bli sendt ut til forumets medlemmer for kommentarer/synspunkter.